

Don Bosco Kessel-Lo Viering 2 oktober 2022 Zorg voor de schepping

Welkom en kruisteken

Voor wie zoeken in de stilte
naar een vuur voor hart en handen:
Met vrede gegroet en gezegend met licht!

Voor wie zingen op Gods adem
van de hoop die niet zal doven:
Met vrede gegroet en gezegend met licht!

Voor wie roepen om vrede,
van gerechtigheid dromen:
Met vrede gegroet en gezegend met licht!

Voor wie wachten in vertrouwen
dat de liefde zal blijven: in de naam van vader-moeder, Zoon en heilige Geest

Inleiding

Met het thema 'Zorg voor de schepping' sluiten we aan bij een initiatief van verschillende christelijke kerken voor deze tijd van het jaar. Sinds enige tijd ziet de wereld er anders uit. De pandemie overheerste onze wereld. De vaccinatiecampagnes worden weer op gang getrokken. We hopen dat we gespaard blijven van besmetting en ziekte en dat we kunnen blijven samenkomen. Het zijn onzekere tijden. De stijgende energieprijzen houden ons bezig. Kunnen we onze energiefactuur straks wel betalen? Onze koopkracht daalt. Bedrijven kijken bezorgd naar de gestegen grondstofprijzen en heel wat goederen liggen niet meer in de rekken.

Vaak horen we als reden: de oorlog in Oekraïne. Deze oorlog eist veel menselijk leed. Wij worden meegezogen in het conflict. Uitzicht op een oplossing is er nog niet. Oorlog voeren is een verspilling van mensenlevens, energie- materiaal- en geld, en wij ervaren de gevolgen ervan. In de politiek is de zorg voor een duurzame en klimaatveilige toekomst in de wachtrij gezet. De bedreigde toekomst van de Aarde en het leven is geen prioriteit meer.

In Wallonië is de miserie van de watersnood nog niet verteerd. Ons voorjaar kende grote droogte. Landbouwers voeren actie *om bestaan*. Te heet, te droog, te nat... de records blijven sneuvelen. Niet alleen bij ons. Op verschillende plaatsen in de wereld dreigt er door de klimaatomstandigheden voedselschaarste. Miljoenen mensen zijn met hongersnood bedreigd. De klimaatop in Glasgow vorig jaar leverde niet de grote sprong voorwaarts van de .....

Voor deze viering zochten we inspiratie bij Eco-kerk.

In de Orthodoxe Kerk is 1 september de start van het kerkelijk jaar, en Dag van gebed voor het milieu. Paus Franciscus nam dit initiatief over. De Wereldraad van Kerken, van Protestantse zijde wil langere tijd aandacht aan het milieu besteden. En zo spreken we nu van **de scheppingsperiode** die start op 1

september en afsluit op 4 oktober, de feestdag van Franciscus van Assisi. We willen de schepping vieren en de aandacht richten op de zorg voor ons gemeenschappelijk huis, de aarde. Mogen we ook inspiratie vinden om daadwerkelijk verandering te brengen in onze eigen omgeving. We denken hierbij terug aan de 25% revolutie van de voorbije Broederlijk Delen campagne.

Paus Franciscus nodigt ons uit om, individueel en in gemeenschap, te bidden voor de zorg voor de schepping. We worden ook uitgenodigd om God te loven voor het prachtige scheppingswerk dat Hij aan onze zorg heeft toevertrouwd.

Looft de Heer, al wat gemaakt is ZJ 802

Looft de Heer, al wat gemaakt is, prijst Zijn naam.
Verheft hem voor eeuwig, dankt voor uw bestaan.
Looft hem die gezeten is op tronen van gezang;
zingt als rivieren mee voor God, Hij leve lang

Storm en aarde, bomen, stromen, zon en vuur,
gij wolken en dromen, nacht en dag en duur
licht en donker, dood en leven, wereld, mensenzaad,
weest mondig en volmaakt, looft hem met woord en daad.

Dauw en regen, vorst en koude, ijs en sneeuw,
de slang en de vis, de vogel en de leeuw;<
geesten in de hemelen gij mensen met uw stem,
gelooft Hem op Zijn woord dat gij bestaat in Hem

Lezing Amos 8, 4-7 (Agnes)

God, de Heer, zegt: 'Luister goed, Israëlieten! Jullie doen arme mensen kwaad, mensen die zich niet kunnen verdedigen.

Jullie zeggen: 'Wanneer is deze feestdag voorbij? Dan kunnen we weer geld verdienen.

Is de sabbat nu nog niet afgelopen? Dan kunnen we weer graan gaan verkopen.'

Jullie vragen te veel geld.

Jullie gebruiken oneerlijke gewichten.

Jullie verkopen slecht graan.

En jullie laten arme mensen als slaven werken voor een klein beetje geld, of voor een paar schoenen

Hoort dit, gij die strikken spant voor de armen,
gij die de grond uitput, de ertsen weghaalt, de rijkdommen bijeschrapt
en de armsten berooft van hun bos, hun water, hun thuis en hun broodwinning.
Gij die handelt en misbruikt, zonder respect voor de waarde van mensen en levende wezens, de gevolgen wegwuift als niet ter zake, onder de dekmantel van economische vooruitgang...

Nooit zal ik vergeten wat jullie gedaan hebben. Dat beloof ik, de God waar jullie zo trots op zijn.

Lied: Kyrieleis, de schepping klaagt (melodie Zo lang er mensen zijn op aarde)

Kyrieleis, heb medelijden,
de schepping klaagt, de aarde huilt
akkers en weiden: straks woestijnen,
het voedsel schaars, de grond vervuild.

Kyrieleis, heb medelijden;
de schepping kreunt, de aarde vraagt:
gun ons de tijd nog te vermijden,
dat al wat leeft wordt weggevaagd.

Kyrieleis, heb medelijden,
de schepping roept, de aarde smeekt
dit is toch niet het eind der tijden,
nu hebzucht wereldwijd zich wreekt?

Uit het boek Genesis Gn 1, 1.26-27.31a (Agnes)

In het begin schiep God de hemel en de aarde. God sprak: "Nu gaan wij de mens maken, als beeld van ons, op ons gelijkend; hij zal heersen over de vissen van de zee, over de vogels van de lucht, over de tamme dieren, over alle wilde beesten en over al het gedierte dat over de grond kruipt." En God schiep de mens als zijn beeld; als het beeld van God schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen. God bezag alles wat Hij gemaakt had en Hij zag dat het heel goed was.

Duiding

We hebben de profeet Amos gehoord. Hij was een vijgenkweker en schapenboer. Hij kon de situatie van zijn tijd met een heldere blik analyseren.

Wie heeft nu zoveel durf om uitbuiting en onderdrukking aan te klagen?

We hebben een tekst die Johan Poppe schreef, nadat hij de profetie van Amos las.

Hoort toe, gij die de gasprijs niet durft te beheersen, en miljarden aan overwinst in handen van holdings laat.'
'Hoort toe, gij die prijsstijgingen ongemoeid laat,
de mens offert voor het partijbelang
en de armoede van uw landgenoten negeert.'
'Hoort toe, Gij die hele bevolkingsgroepen onzichtbaar wil maken
omdat ze anders voelen en liefhebben dan dat jezelf kan of wenst
te beminnen.'
'Hoor toe, gij die de stank van daklozen ontvlucht, gezinnen en
alleenstaanden sust met een handvol euro's.

Gerechtigheid moet deel uitmaken van het milieudebat. Om zowel de schreeuw van de aarde als van de arme te horen.

(De schuingedrukte tekst is niet gebruikt in de viering.)

Welke rol spelen wij in het bewerken van rechtvaardigheid en de genezing van deze mooie aarde? laten we ons leiden tot eerbied voor elk levend wezen? Voelen we ons als een deel van dat grote geheel? Of zetten wij alles naar onze hand en graaien wij bij elkaar wat we maar kunnen pakken?

***Toekomst gezocht: veerkrachtig, duurzaam en solidair
Of zoals paus Franciscus het ons in herinnering brengt:
'als Gods instrumenten kunnen we allen samenwerken
aan de zorg voor de schepping, ieder met zijn eigen
cultuur, ervaring, initiatieven en mogelijkheden.'* (LS
14)"**

"Onze samenleving wordt geconfronteerd met een urgente geopolitieke, sociale én ecologische crisis. Deze zijn met elkaar verweven, en moeten dus ook samen aangepakt worden. Wij roepen beleidsmakers op alle niveaus op om hiervoor over hun eigen schaduw te springen en samen werk te maken van ambitieus en sociaal-rechtvaardig klimaatbeleid",

aldus een boodschap van een coalitie van middenveldorganisaties waaronder Eckerk, aan de federale regering die in maart moest beslissen over nieuwe energie- en klimaatmaatregelen.

Die oproep lijkt wel een echo van het pleidooi voor 'integrale ecologie' in de encycliek Laudato Si' van paus Franciscus. Als we in onze groepen en gemeenschappen samenkomen, vooruitkijken en plannen maken, doen ook wij dat dus best om op onze beurt te bouwen aan een veerkrachtige, duurzame en solidaire samenleving. Voor de Aarde, voor onszelf, en zeker ook voor de grote groepen mensen voor wie onze zieke wereld nu al een onherbergzame plek is geworden. Hebben we de verbeeldingskracht om die taak te volbrengen? Kunnen we iets anders dan in deze onzekere tijden dáárvoor campagne voeren?

"Welke wereld willen we nalaten aan wie na ons komt, de kinderen die nu opgroeien?" (LS 160)

Geloofsbelijdenis Credo voor de Aarde Elisabeth S. Tapia, Filipijnen

Ik geloof in de heiligheid van de aarde,
de heelheid van de schepping,
en de waardigheid van alle schepselen.
Ik geloof in een genadige God,
die de mensheid, man en vrouw,
schiep naar zijn beeld
en hen de mogelijkheid en de verantwoordelijkheid gaf
de aarde te onderhouden.

Ik geloof dat wij ons omgaan met de schepping,
onze waarden en onze leefstijl moeten veranderen.

Ik geloof dat alles in het leven
met elkaar verweven is:
Schepper en schepsels, adem en gebed,
de kosmos en het individu,
voedsel en vrijheid,
West, Noord, Oost en Zuid,
seksualiteit en spiritualiteit, ecologie en theologie.
Ik verbind mij er daarom toe
om samen met alle betrokken mensen overal ter wereld
zorg te dragen voor Moeder Aarde,
vrede en gerechtigheid te bevorderen,
te kiezen voor het leven
en dat te vieren.
In deze dingen geloof ik. Amen

Voorbeden (Agnes)

God, Schepper van hemel en aarde,
Gij kent de noden van al wie Ge geschapen hebt. Wij vertrouwen U onze intenties toe.

Voor de mensen die leven in welvaart en overvloed,
en meer van de aarde nemen dan wat ze geven kan.
Dat ze loskomen van de drang naar bezit en consumptie,
Dat ze vreugde vinden in die ommekeer
en meewerken aan het herstel van de draagkracht van de aarde.

Wie anders zou de hemel dragen dan zij die van de aarde houden in een zachtmoedige omarming.

Voor de kinderen en jongeren
die opgroeien in een gekwetste en gehavende wereld,
Dat de angst hen niet zou overheersen en verlammen
Dat ze gesterkt worden in de zorgzame omgang met al wat leeft
en medescheppers zijn van een nieuwe toekomst.

Voor de gekwetste aarde en al haar bewoners,
de planten, de dieren, het veelkleurige en diverse leven,
dat bedreigd is door vernieling, uitbuiting en uitsterving.
Dat ze mogen rekenen op bescherming, herstel en genezing,
door mensen die trouw zijn aan het oorspronkelijk partnerschap met al het geschapene

Voor alle mensen en situaties die we meedragen in ons hart bidden we even in stilte.

We zetten brood en wijn op tafel,
ons dagelijks mensenwerk,
onze bijdrage aan het visioen van de schepping.

Tafelgebed E.Rooze

(L) Gezegend, de Levende, de Schepper,
de Roepkracht in ons midden
van een wereld die nog komen moet
en van mensen zoals we nog niet zijn.

Wij gedenken dat U om te beginnen,
het licht hebt geroepen
en scheiding hebt gemaakt tussen licht en duister,
tussen recht en onrecht
en pas daarna hebt gezegd dat het goed was.
Daarom bidden wij U
dat wij die scheiding heilzaam blijven onderkennen,
tot wij mensen elkaar echt tot licht zijn
en totdat de onterfde wereld waarlijk recht wordt gedaan.

(A) Wij gedenken dat U uw gemeente
op uittocht hebt gestuurd,
een lange weg van overwegend woestijn,
echter niet zonder oases en uitzicht op het beloofde land,
maar ook niet zonder tent van samenkomst voor lering en troost.
Daarom bidden wij U dat ook wij vandaag
de strijd voor menswaardigheid en behoud van de schepping
niet zullen ontlopen
en dat we tegelijk de ruimte blijven zoeken
om op adem te komen en moed te vinden.

(L) Wij gedenken de menswording van Eén
die als geen ander met U mee een Schepper is geworden
van licht in de ogen der blinden,
van hoop in de oren der doven
van een lied in de mond van de sprakeloze
en van uw Geesteswind voor wie geen stap meer kunnen verzetten.

Daarom bidden wij U dat ook wij, die Jezus zó gedenken,
mogen volharden in breken en delen, in belijden en doen,
dat wij uit de kracht van U geloven
dat die beloofde aarde er eens en voorgoed zal komen!

Onze Vader

Communie

CD Morning has broken (vertaling op blaadje)

Bezinning na de communie (Agnes)

Na de oorlog moet er toch weer gepraat worden,
Na de puinhoop die we van onze wereld hebben gemaakt,
mogen we toch de onschuldige aarde weer bewerken om iets nieuw te zaaien.

Na eeuwenoude vetes tussen bevolkingsgroepen en racistische uitlatingen
mogen we toch elkaar weer de hand reiken
en ons scharen achter een gezamenlijk plan,
dat onze samenleving, onze aarde kan redden.

Het is nooit te laat !

Dit is een morgen (melodie: Morning has broken)

Dit is een morgen als ooit de eerste,
zingende vogels, geven hem door.
Dank voor het zingen, dank voor de morgen,
beide ontspringen nieuw aan het woord.

Dauw op de aarde zonlicht van boven,
vochtige gaarde, geurig als toen.
Dank voor gewassen, grassen en bomen,
al wie hier wandelt, ziet het is goed.

Dag van mij leven, licht voor mijn ogen,
licht dat ooit speelde waar Eden lag.
Dank elke morgen Gods nieuwe schepping,
dank opgetogen Gods nieuwe dag.

Zorg dat ook onze politici durven springen

Aan de overgang naar meer duurzaam leven, moet op verschillende niveaus gewerkt worden.

Met alleen de optelsom van individuele inspanningen zullen we er niet geraken.

Wat groepen, organisaties, parochies en instellingen doen zal niet volstaan.

We hebben ook een daadkrachtig en gedurfd beleid nodig, dat volop de kaart trekt van sociale rechtvaardigheid, vrede en het beveiligen van onze gezamenlijke toekomst.

Op Europees vlak moeten er juiste keuzes gemaakt worden.

En in eigen land moeten onze politici werken aan een nieuw en samenhangend energie-en klimaatplan.

Dat vraagt van ons ook dat we druk uitoefenen op het beleid,
onder andere door petitie en manifestaties.

Bij deze doen we een oproep om de klimaatbetoging van 23 oktober te steunen.

Dat brengt ons bij de andere mededelingen, die je kan terugvinden op jullie blaadje.

Mededelingen

Wie verder wil lezen en iets doen in verband met dit thema kan terecht op de website van Rechtvaardigheid en Vrede: <https://netrv.be/ecokerk?start=13>

Zaterdag 8 oktober 10u Goesting in zin (Beweging.net) Keizersberg

Zaterdag 15 oktober Filippijnenfeest in Don Boscocentrum. Maaltijd en informatie inschrijven via cabsama2@gmail.com

Zondag 16 oktober Couscous en chocola. OxfamWereldwinkel Kessel-Lo Jozef Pierrestraat.

Dinsdag 18 oktober 20u30 Herent De Wildeman. 'Brieven van Dikke Freddy'
Een initiatief van Welzijnszorg, Beweging.net, Marant en Stapke in de wereld.

Zondag 23 oktober Klimaatbetoging De manifestatie wordt georganiseerd in de aanloop naar de 27ste internationale Klimaatconferentie (COP), die van 6 tot 18 november plaatsvindt in de Egyptische badplaats Sharm-el-Sheikh. De organisatoren willen met de actie druk zetten op de beleidsmakers om concrete maatregelen tegen de klimaatverandering te nemen.

En een beetje uitleg bij **Ruilactie van Samana**

Ben je een beetje creatief, heb je wat tijd, wil je iemand blij maken met jouw creatie, schrijf je dan in bij de ruil-actie van Samana. 02 246 47 00

Na inschrijving krijg je een doos toegestuurd met alle gegevens van je maatje. Doos en de verzending ervan is gratis. Ook jij krijgt een doos met verrassing toegestuurd. Met dit initiatief wil Samana mensen, jong en oud, ziek en gezond met elkaar in verbinding brengen. www.creativiteit-samana.be

Slotlied De steppe zal bloeien